

Martha zat in een hoek voorovergebogen met de handen voor het gelaat en in heete tranen.

„Maar kind, lieve kind," riep tante uit, „wat scheelt er toch aan?"

„Och, tante, ik heb zoo'n verdriet," zuchtte Martha wanhopig.

Tante begon ook de tranen in de oogen te krijgen.

„Maar kindlief, ben je ziek?"

„Nee, maar ik kan hem niet loslaten."

Tante zonk op een stoel neer met een zucht van verlichting; blijkbaar was het haar niet recht duidelijk, of ze lachen of weenen zou.

„Maar dat wordt toch te gek, kind. Ik dacht, dat er een ongeluk gebeurd was."

Doch Martha weende zóó troosteloos, dat ook tante weer ernstig werd.

„Ja, we moeten zien, dat je maar gauw trouwt. Er zit niets anders op. Ik zou voor 't overige ook niet weten, waarop je wachten zou — maar luister nu naar wat ik zeg — hij heeft immers een drukke praktijk. Ik geloof, dat je oude tante er maar eens tusschen moet komen!"

Martha had haar tranen gedroogd, doch ze staarde nu met groote, droevige oogen naar den halfdonkeren achtergrond van het vertrek, en slaakte nu en dan een diepen zucht.

„Ik kan niet, tante," fluisterde zij bijna onhoorbaar; „ik durf niet, nog niet."

„Wat durf je niet, kind?"

„Zijn vrouw worden."

Tante schudde het hoofd en richtte een wanhopigen blik naar den donkeren avondhemel. Eensklaps kreeg ze een gelukkig denkbeeld.

„Weet je wat, kind? Ik hoop, dat je moeder eerstdaags komt. Dan krijgen we de zaak wel in 't reine."

„Komt moeder?" riep Martha bijna verschrikt uit.

„Ja, zeker, maar ga nu in bed, kind; je bent geheel van streek; je moet gaan slapen, dan wordt het beter met je."

Martha ging naar het venster en keek uit. Eensklaps keerde ze zich om en kuste tante met koude lippen.

„Ja tante, ik zal gaan slapen, en ik ben u dankbaar, dat u zoo goed voor mij bent," zei ze zachtjes.

Haar stem was vermoeid en zwaar, bijna niet te herkennen.

Zoo vaak tante in dien nacht wakker werd, verbeelde ze zich, dat er iemand boven zacht heen en weer liep.

(Wordt vervolgd.)

DE KRACHT DER TAAL.

't Is reeds een oud gezegde, dat „de woorden beteekenen wat het gebruik wil." (*Verba valent usu.*) Die kracht recht te kennen, openbaart den meester.

Neem bv. het woord *gedaan* in deze zinnen:

1. De kamer wordt gedaan.
2. 't Is met hem gedaan.
3. De timmerman kreeg gedaan.
4. Gedaan in onze vergadering.
5. Er is op de beurs weinig gedaan.
6. Heb gedaan.
7. Te zeven uur had hij gedaan.

Het *grondbegrip* is in alle zeven 't zelfde; toch drukt elk iets anders uit.

In mijn jeugd las ik eens 't volgende:

„MORGEN."

De scheerder (binnentredend, tot mijnheer): Morgen!

Mijnheer: Morgen!

Mijnheer (betast zijn kin en vindt, dat zij nog glad is. Dus zegt hij tot den scheerder):

Morgen!

Scheerder, verbaasd: Morgen?

Mijnheer kortaf: Morgen!

Scheerder: Morgen.

Mijnheer: Morgen.

A. J. H.

BRIEVEN UIT WONDERLAND.

Eigen beweging der planten. II.

Beste Vriend!

Als je eens wat moois wilt zien, dan moet je dezer dagen eens gaan kijken naar je wingerd. Dat is een plant, die hard groeit, maar die daarbij niet voor de noodige stevigheid zorgt, zoodat hij altijd steunen moet op een ander. En dat doet hij door middel van zijn ranken. Je kent die ranken natuurlijk wel; dunne draden, die spiraalvormig in dichte windingen om een tak of een lat heen gebogen liggen, en zóó stijf vasthouden, dat het je haast onmogelijk is, ze recht te buigen. Hoe komen die ranken zoo mooi om de lat?

Ja, dat moet je juist eens waarnemen. Ga eens op een stillen, zonnigen dag er bij staan en let eens op één jonge rank, die nog geen steunpunt gevonden heeft. Maar nu moet je geduld oefenen; ik heb je den vorigen keer al gezegd, dat planten niet zoo vlug zijn als menschen. Let je echter met geduld op, dan zul je zien, dat de punt van die rank een cirkel beschrijft, ongeveer in den tijd van een uur. Tijdens dien rondgang is de rank wat gegroeid, en bij den tweeden rondgang komt de punt dus op plaatsen, waar ze nog niet geweest is. Dat blijft zoolang voortgaan, in steeds wijder kringen, tot de punt van de rank een voorwerp aanraakt. Dan draait ze niet verder; het is alsof ze heeft gezocht en nu gevonden heeft. Doch nu wordt haar beweging een andere. Nu gaat de rank hard groeien, en de punt beschrijft maar steeds een spiraallijn om de lat. In twintig seconden is ze er soms al een keer omheen, zoodat het maar enkele minuten duurt en ze heeft verscheiden windingen. En als ze nu vindt, dat ze sterk genoeg vastzit, dan trekt zij de benedenste windingen vaster aan, en heft dus meteen den tak omhoog.

Nu vraag ik je, of zoo'n wingerd geen eigen beweging heeft? Als je 't vertelt, dan kun je haast niet nalaten te spreken, alsof die rank wel weet wat ze doet. Natuurlijk weet ze 't niet; waar zou zoo'n rank haar bewustzijn hebben? Maar bewonder je dan niet met mij de wijsheid van den Schepper, die de rank zulke merkwaardige bewegingsverschijnselen heeft geschonken?

En nu moet je eens een wingerd hebben, die bij een gladden muur geplaatst is, met geen enkel uitsteeksel, waarom hij zijn ranken kan slaan. Ook dan beginnen de ranken te zoeken. Maar als ze lang hebben gezocht en niet gevonden, beginnen ze in te zien, dat ze 't over een anderen boeg moeten wenden; ze houden op met draaien, en vormen aan de punt een kleverige vloeistof, waarmee ze zich vasthechten aan den muur. Wanneer de wind hen niet verhindert hun kunststukje uit te voeren, dan hechten ze zich vast met rankevoetjes, die precies gelijken op de voetjes van boomkickers, en die zóó vasthouden, dat je ze wel breken kunt, maar niet losrukken. Bij ons komen deze rankevoetjes niet dikwijls voor, omdat de ranken in den regel wel houvast kunnen krijgen; de Japansche wilde wingerd daarentegen hecht zich altijd vast door aanhechting van zulke voetjes.

We hebben verscheiden van die klimmende planten. Sommige houden zich vast met ranken, eigenlijk een soort van bladeren, maar dan zonder bladmoes tusschen de bladnerven. Andere, die geen ranken vormen, slaan, zooals de Oostindische kers, hun bladsteel een keer om een tak. Ook weer een aardige beweging. De bladsteel wil omhoog groeien, dat is zijn natuur, maar als hij een tak aanraakt, dan gaat hij er een geheele winding om leggen, en dan pas groeit hij naar boven. Weer andere planten klimmen door zich geheel om den tak of den stok te slingeren, zooals de snijboon, de hop, de winde. Ook daar heb je diezelfde draaiende beweging. Een snijboon-